Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 75. Brașov, Joi, 4 (16) Aprilie 1896.

Nou abonament
la
GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1896 st. v.
s'a deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șése luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șése luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se póte face mai ușor prin **mandate postale.**

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei"

„Recucerirea" Ardealului.

Acum, că este așa de aprópe faimósa serbare milenară, pe care Maghiarii o numesc de-a dreptul serbarea „cucerirei patriei", spiritul acesta de „cucerire" a cuprins atât de tare pe înși-și „părinții patriei" din Budapesta, încât creștinesce vorbind, trebue sĕ fim fórte îngrijați de starea lor mentală, mai ales avĕnd în vedere, că se apropie cu pașĭ repedĭ timpul marilor căldurĭ ale verei.

Ca un moment fórte caracteristic pentru consciința, de care sunt purtațĭ gróznicii noștri „cuceritorĭ" în aceste timpurĭ solemne, vom releva o parte dintr'un discurs, fórte oratoric ținut, cu care corifeul opozițional Ugron Gábor a debutat în ședința de erĭ a dietei.

Deschidĕndu-se discusiunea asupra posițiunei budgetului ministeriului de agricultură privitóre la colonisărĭ, Ugron a ridicat un postulat extra-ordinar. El a cerut ca guvernul sĕ dea o altă turnură politicei de colonisare maghiare, căcĭ nu se tractéză, după el, de nimic mai mult séu mai puțin, decât de recucerirea Ardealului prin colonisarea lui cu 200—300,000 de „magyar ember-i".

Cestiunea naționalităților, dice el, nu va înceta nicĭ-odată în Ardeal, pe câtă vreme nu se va înmulți acolo numĕrul Maghiarilor. Decă Sĕcuii nu ar forma în Ardeal așa o massă compactă, causa Maghiarilor ardelenĭ de mult s'ar fi pierdut. Pe vremea iobăgiei a mai mers, dér acum Maghiarii nu numai că nu se înmulțesc în Ardeal, dér sunt chiar suprimațĭ de rassele străine și încetul pe încetul se contopesc în limba și corpul străin al Românilor.

Acéstă curiósă „constatare" o face Sĕcuiul Ugron, ca sĕ arate guvernului, cât de vitală este cestiunea colonisărei Ardealului cu Maghiarĭ. Ceea ce este însĕ mai ciudat, Ugron mai cere colonisarea și pentru ca sĕ se umple golurile, ce le causéză în sinul poporațiunei sĕcuesci din Ardeal emigrațiunea ei în România.

Și aicĭ, vedĭ bine, voinicosul „cuceritor" vede și el, că trebue sĕ se facă ceva, ca sĕ înceteze emigrarea. Propune, prin urmare, ca sĕ se cumpere proprietățĭ în Ardeal și sĕ se împartă în loturĭ Sĕcuilor.

„Dér acésta nu-i de ajuns", dice Ugron. „Am ajuns așa departe în Ardeal, încât numai cu ajutorul Sĕcuilor nu-l mai putem recuceri și trebue sĕ începem din nou cucerirea patriei. E de lipsă, ca de aci, din acea parte a Ungariei, de unde emigréză poporațiunea maghiară sĕ se coloniseze în Ardeal în decurs de 40—50 de anĭ 200—300,000 de Maghiarĭ, căcĭ din momentul, când vor fi colonisațĭ acolo Maghiarĭ, cestiunea Ardealului a încetat, séu, în urma colonisărei lor, va înceta".

Sĕrmanĭ „cuceritorĭ", în ce hal au ajuns, când singurul lor razim sunt adĭ Sĕcuii din Ardeal, carĭ de bine ce se simt sub oblăduirea ungurésca, emigréză cu ghiotura în România și pe carĭ nu-i pot opri aicĭ, căcĭ banii de carĭ ar avé lipsă pentru ajutarea lor, le trebue pentru fala gólă, cu care vor sĕ se producă înaintea lumei civilisate la serbarea milenară a „cucerirei patriei"!

„Cerem conferență!" Ca rĕspuns la solicitarea nóstră pentru convocarea conferentei *„Tribuna"* de adĭ publică următórea împărtășire, pe care cu plăcere o luăm la cunoscință:

„Gazeta Transilvaniei" publică în ultimul sĕu numĕr un articol întitulat *„Cerem conferență!"* dicĕnd, că „îngrijirea de căpetenie a d-lui Dr. Rațiu trebue sĕ fiă conchemarea conferenței bărbaților de încredere ai partidului nostru național".

Din isvor sigur putem încredința pe „Gazeta Transilvaniei", că încă de multă vreme tocmai acésta a fost și este îngrijirea de căpetenie a d-lui Dr. Rațiu și că în scopul de a se pute conchema și consulta bărbații de încredere ai partidului nostru național s'au și făcut deja pregătirile necesare.

Representațiunea

adunării generale a foștilor grănițerĭ din regimentul român I, către ministrul instrucțiunii Albin Csáky.

Excelența Vostră!

Ilustritatea Sa d-l comite-suprem al comitatului Sibiiului transpune cu comunicatul sĕu din 8 Martie 1892 nr. 162 d-lui president al instituțiunii nóstre grănițerescĭ un regulament cu acea observare, că cu exmisul din 27 Februarie nr. 9087 al înaltului minister de culte și instrucțiune publică, a primit acest regulament dela Ex. Vóstră cu aceea însărcinare, ca sĕ-l comunice în *„cale confidențială"* d-lui president al comitetului nostru, pe care tot-odată îl recércă, a dispune, ca representanța nóstră generală sĕ subștérnă la Excelența Vóstră un regulament întru tóte asemenea regulamentului comunicat și despre resultat sĕ încunosciințeze pe d-l comite-suprem.

D-l president al comitetului nostru, *față de calea acesta confidențială*, indicată mai sus, a preferit *calea legală statutară*, derivând obiectul acesta la adunarea generală, care singură este competentă, în sensul §-lui 14 lit. h. din statute, de a decide acest lucru de cea mai mare importanță, și dela care este a se obținé mandatul în sensul §-lui 29 al statutelor, spre a se puté face pașii ulteriorĭ în acéstă cestiune.

Fiind ținerea adunării nóstre generale împreunată cu spese însemnate, comitetul din acest motiv nu a convocat imediat atuncĭ o adunare estra-ordinară, cu atât mai vîrtos, că după vre-o câte-va lunĭ sta în vedere adunarea de față generală ordinară.

Dér de altă parte, ilustritatea sa d-l comite-suprem a urgitat pe d-l president al comitetului ca fără altă amânare sĕ rĕspundă la comunicatul sĕu de mai sus.

In urma acestui ursoriu d-l president a raportat în 5 Iulie 1891 sub numĕrul 138, că a transpus causa spre competentă pertractare adunării generale următóre nefiind dênsul și comitetul competențĭ de a purcede în acest lucru mai departe.

Tot cu aceea ocasiune și-a luat voe a atrage atențiunea Excelenței Vóstre asupra acelei împrejurărĭ, că regulamentul ce ni-l-ațĭ trimis stă în directă contradicere cu întréga nóstră instituțiune, ba chiar și cu legile țĕrii referitóre la șcóle și cu deosebire la drepturile nóstre private, și fără de a prejudica séu de a lua vre-un angagiament asupră'șĭ, pe basa cunoscințelor de referențe și a experiențelor sale făcute ca president în timp mai îndelungat ca 20 anĭ, póte în deplină consciență afirma, că din motivele arătate, este puțină speranță, că representanții proprietarilor grănițerĭ vor puté primi acel regulament.

In urma acestui raport al d-lui president, Il. Sa d-l comite-suprem adreséză *persónei* d-lui br. *Urs* ordinațiunea din 12 Nov. 1892 nr. 929, în care se spune, că Exc. Vóstră ațĭ declarat punctul de mânecare al adunării generale în representațiunile sale din 11 Iunie 1889 nr. 517 și din 20 Febr. 1890 nr. 140, prin exmisul din 6 Nov. 1892 nr. 30.145 de greșit și cu provocare la §-ii 10 și 26 din statute, representanța generală nu ar fi competentă la administrațiunea și la dreptul de disposițiune asupra școlelor susținute de dreptul nostru, și că acele școle pe basa §-lui 39 al statutelor maghiare ar fi școle comunale, asupra cărora noi n'am avé nicĭ un drept de ingerință, decât numai datorința de a le susținé, și tótă administrațiunea nóstră a acestor școle ar fi în tot timpul dela început ilegală, care numai așa s'ar puté aduce în consonanță cu legile asupra învĕțămêntului public și cu statutele nóstre, décă vom primi regulamentul ce ni-s'au trimis mai sus din partea înaltului minister de culte și instrucțiune publică.

Prin urmare „décă comitetul administrativ séu representanța generală nu „ar voi sĕ primésca fără nicĭ o modificare „regulamentul trimis în jos, și décă mai „departe s'ar amesteca în afacerile școlelor, „atuncĭ Excelența Vóstră ațĭ face propunerea la locul cel mai înalt pentru desființarea atât a comitetului, cât și a instituțiunii representanței generale", și în fine d-l president se *influințeze* primirea regulamentului amintit.

In urma acestei ordinațiunĭ, avênd adunarea generală de a lua lucrul acesta în pertractare d-l president prin hârtia sa de datul 16 Decemvre 1892 n. 568 a cerut retrimiterea originalului statutelor nóstre, precum și protocolul adunării generale referitor la acestea, carĭ se aflau la înaltu minister.

Trimițêndu-ni-se aceste acte cu resoluțiunea din 6 Ianuarie 1893 nr. 17 din nou ni-se intonéză și prin acésta, cu avisare la disposițiunea cuprinsă în ordinațiunea nr. 30,145 ex. 1892, primirea regulamentului trimis de către înaltul minister, precum și „că pentru manipularea și con„trolarea fondului scolar normativ §-ul 39 „al statutelor al textului maghiar".

Argumentele, carĭ se aduc în ordinațiunea amintită a Escelenței Vóstre pentru justificarea regulamentului trimis nouĕ spre primire, *nu ne-au putut convinge despre corectitatea punctului de vedere al înaltului minister de culte și instrucțiune publică în acéstă afacere, pentru-că acele argumente stau în contradicere evidentă cu statutele nóstre, cu ideia fundamentală esprimată de repețite-ori în legile patriei relativ la caracterul scólelor cu disposițiunile speciale depuse în acele legĭ, și cu însașĭ natura lucrului.*

Astfel Escelența Vóstră binevoițĭ a Vĕ provoca la §§-fii 10 și 26 ai statutelor, în sensul cărora noi nu am avé nicĭ un drept de-a administra și organisa scólele nóstre grănițerescĭ, întemeiate de noi din esclusiva proprietate a grănițerilor.

Că însĕ noi avem acest drept, se vede apriat chiar din rescriptul, prin care Escelența Vóstră pretindețĭ dela noi, sĕ facem un regulament pentru scólele din cestiune.

Este adecă evident, că numai acela este îndreptățit a face un regulament despre administrarea și organisarea scólelor, care are tot-odată dreptul de a administra și organisa faptice acele scóle, căcĭ nu s'a audit nicairĭ în lume, ca cine-va sĕ facă regulamente despre administrarea și regularea unor scóle, asupra cărora nu are nicĭ un drept de a-le și administra și organisa.

Prin urmare, când Escelența Vostră pretindețĭ dela noi sĕ facem regulamențul despre administrarea și organisarea scólelor susținute din fondul scolar, ipso facto binevoițĭ a recunósce și dreptul nostru de a administra și organisa acele scóle.

De sine se înțelege însĕ, că noi nu putem avea dreptul de a administra și organisa scólele unor comune politice, pentru-că la așa ceva pot fi îndreptățite numai autoritățile politice dela gradul cel mai inferior până la cel mai înalt al factorilor administrativĭ. Prin urmare dreptul nostru de a administra și organisa scóle se póte estinde numai asupra unor scóle, carĭ pórtă caracterul instituțiunii nóstre, care nu este la nicĭ o întêmplare instituțiune comunală politică, ci este după întreg spiritul statului nostru instituțiune de reuniune.

Folosindu-ne de acest drept, pe care însușĭ Escelența Vóstră binevoițĭ a ni-l recunósce, când cerețĭ dela noi alcătuirea unui regulament despre administrarea și organisarea scólelor susținute din fondul nostru, noi am pregătit un atare regulament îndată după sancționarea preagrațiósă a statutelor nóstre din partea Majestății Sale cesare și reg. apostolice, și 'l-am așternut deja în 1871 spre aprobarea înaltului minister de culte și instrucțiune publică. După acel regulament s'au organisat și administrat scólele nóstre dela anul 1871 până în diua de astădĭ. Acest regulament în mod *indirect a fost aprobat și de înaltul minister*, deóre-ce de câte-orĭ *s'a ivit conflict* între *organele instrucțiunii publice* și între

comitetul administrativ al fondului nostru, înaltul ministru a *resolvit* casurile concrete în sensul principiilor depuse în regulamentul nostru, ceea-ce se dovedesce între altele prin *casurile concrete* de sub numerii ministerialĭ 15.899 ex. 1873 şi 42.928 ex. 1888.

Dér chiar şi împregiurarea, că înaltul minister nu a respins regulamentul nostru îndată după aşternerea lui întêmplată în 20 Octomvre 1871 sub nr. 140, se vede apriat, că înaltul minister încă de atuncĭ a luat acel regulament spre sciinţă aprobătóre, căcĭ alt-cum în terminul legal de 40 ḑile provĕḑut în legile administrative am fi primit dela înaltul minister resoluţiunea, prin care s'ar fi respins acel regulament.

Ne luăm mai departe libertatea a atrage atenţiunea binevoitóre a Escelenţei Vóstre asupra acelei împregiurărĭ, că § ii 10 şi 26 din statutele nóstre nu trebue interpretaţĭ numai ca isolaţĭ de cei-lalţĭ §-ĭ ai statutelor, ci după regulele interpretării logice şi corecte trebue sĕ se interpeleze în lumina tuturor paragrafilor din statute.

Deja în §-ul 26 al statutelor se ḑice, că noi avem sĕ dispunem şi cu privire la „aplicarea fondului". Mintea sănătósă ne spune, că nimenea nu póte aplica un fond la nisce institute culturale, asupra cărora nu are tot-odată şi dreptul de a dispune mai cu sémă décă susţinĕtorul acelor institute îşĭ reservă acel drept. Aşa d. e. când Esc. Vóstră aplicaţĭ averea statului la institutele culturale, susţinute din budgetul statului, aveţĭ tot-odată dreptul nedisputabil de a dispune asupra acelor şcóle. Asemenea când comuna politică aplică averea sa la şcólele susţinute din acea avere, are dreptul de a şi dispune asupra acelor şcóle. Ér confesiunile, carĭ susţin şcóle din averea proprie, sunt îndreptăţite după legile patriei a-'şĭ şi exercita dreptul lor de dispunere asupra acelor şcóle. Şi în fine orĭ-ce privat orĭ corporaţiune morală, care susţine din averea sa vre-un Institut cultural, are tot-odată dreptul de a dispune asupra acelui institut.

Pentru-ce dér sĕ ni-se denege numai nouĕ dreptul de a dispune asupra şcolelor, la carĭ avem sĕ aplicăm fondul nostru?

Altcum espresiunea „aplicarea fondului" din §-ul 26 al statutelor îşĭ are explicaţiunea sa în secţiunea VII. (§. 36—39) a statutelor, care nu numai ne îndreptăţesce, ci chiar ne impune de datorinţă „amplificarea, dotarea şi îmulţirea şcólelor în una şi aceeaşĭ fostă companie", de unde de sine urmézĕ, că de cercul nostru de competenţă se ţine nu numai „inspecţiunea, administrarea şi manipularea fondului", precum binevoiţĭ a afirma Escelenţa Vóstră, ci şi „înfiinţarea şi organisarea şcólelor", carĭ au sĕ fiă susţinute din fondul nostru precum apriat se ḑice în §-ul 38 din statute, care tot-odată dă dreptul representanţei generale a „decide" asupra dorinţelor înaintate prin comitetul administrativ cu privire la „proiectarea înfiinţării şi organisării şcólelor încă neexistente".

De unde urmézĕ, că cuvintele acestea din paragraful 26 al statutelor, că adecă „numai discusiunĭ şi desbaterĭ de acelea au loc, carĭ se ţin strîns numai de averea, manipularea şi aplicarea fondului, nu vreau sĕ eschidă discusiunea asupra „înfiinţării şi organisării şcólelor", pentru că atuncĭ aceste cuvinte ar contraḑice altor paragrafĭ din statute, ci acele cuvinte voesc sĕ eschidă numai discusiunĭ de acelea, carĭ nu se ţin de fond şi de organisarea şcólelor susţinute din fond, cum ar fi d. e. discusiunile politice, cu carĭ noi nu ne-am ocupat şi nu ne vom ocupa în adunările nóstre nicĭ-odată.

Escelenţei Vóstre este bine cunoscut, că în sensul paragrafului 4 din statute proprietarĭ ai acestui fond sunt: „grăniţerii şi succesorii legitimĭ, din carĭ a fost constituit regimentul I.", carĭ în sensul §-ului 5 din statute, trebue sĕ aplice acel fond pentru „*ridicarea şi susţinerea*" *şcólelor poporale* în comunele concernente.

Prin urmare şi şcólele ridicate şi susţinute de noi trebue sĕ fiă proprietatea nóstră.

Décă noi însĕ suntem proprietarii acestor şcóle de sine urmézĕ, că numai noi şi *nu comunele politice* pot avé dreptul de a dispune asupra acelor şcóle, căcĭ şi paragraful 362 al codicelui civil spune hotărît, că „póte proprietarul sĕ foloséscă după voinţă lucrul sĕu", *ér' paragraful 32 al articlului de lege III. din 1848 lit. a. face chiar şi pe înaltul minister responsabil pentru respectarea dreptului nostru privat*, la aceste şcóle carĭ se află chiar şi în cărţile funduare întabulate exclusiv numai pe numele „reuniunii grăniţerescĭ a fostului regiment român I."

Acéstă proprietate noi nu o putem transpune nicĭ în formă de şcóle comunelor politice, nicĭ a o da pe mânile acelor locuitorĭ dintr'însele, carĭ n'au fost grăniţerĭ şi nu sunt proprietarĭ la acéstă avere.

(Va urma.)

Intrevederile monarchilor.

Festivităţile din Veneţia în onórea împĕratului german au fost grandióse. Serenada minunată de pe piéţa St. Marcu a pus vêrf la tóte. După prânḑul dat în onórea împĕratului în palatul regal, Wilhelm II şi regele Umberto s'au întreţinut mult timp cu ambasadorii. Regele a presentat împĕratului o deputaţiă de senatorĭ, deputaţĭ şi primarĭ ai provinciei Veneţia, carĭ prin regele au presentat lui Wilhelm II o adresă, în care se ḑice: „După cum noi vedem în salutul Vostru către Regele nostru salutul Germaniei către poporul italian, tot aşa Majestatea Vóstră sĕ vadă în salutul nostru salutul Italiei către poporul german.

Ministrul de esterne Sermonetta a avut o conferenţă cu d-l de Bülov. Marinarii italienĭ şi germanĭ au fraternisat în timpul serenadei. Mulţimea a făcut ovaţiune splendidă Majestăţilor Lor, carĭ au eşit pe balcon. Insoţiţĭ de regele până la ţĕrm, Majestăţile Lor germane s'au întors apoi pe bordul yachtului Hohenzollern.

Impĕratul Germaniei a conferit marele cordon al Vulturului roşu d-lui de Sermonetta şi a oferit portretul sĕu d-lui di Rudini. Regele Umberto a conferit decoraţiunĭ d-lor de Bülov şi Eulenburg.

*

Impĕratul Germaniei la Viena. Erĭ a sosit împĕratul Wilhelm la Viena. Gara de Sud a fost splendid decorată. Vre-o 30 de drapele uriaşe în colorile austriace şi germane fâlfâiau. In vestibul pe părete se vedea vulturul imperial german împodobit cu steguleţe în colorile germane şi austriace. Astăḑĭ va fi un mare prânḑ la ambasada germană, la care va lua parte şi cancelarul, principe Hohenlohe.

CRONICA POLITICĂ.

— 3 (15) April

Se fac pregătirĭ pentru **întrunirea delegaţiunilor.** Alaltăerĭ s'a ţinut în Viena un consiliu de miniştri comun, presidat de ministrul de esterne conte *Goluchowski.* La acest consiliu au luat parte afară de miniştri comunĭ şi cei doi miniştri-presidenţĭ, cei doi miniştri de finance şi ministrul ungureso *a latere* br. Josika. S'a stabilit preliminarul budgetului comun. Se înţelege, că cheltuielile érăşĭ se vor urca, dér ca mângăere ni-se spune, că nu se vor urca mai mult, decât s'a prevĕḑut în anii trecuţĭ şi în genere budgetul nu va diferi mult de cel din anii trecuţĭ. Despre terminul, când se vor întruni delegaţiunile încă nu s'a făcut nimic cunoscut. Consiliul s'a ţinut în ministeriul de rĕsbc[illegible]

*

In ajunul sosirei **împĕratului Wilhelm la Viena**, fóie oficială „Wiener Abendpost" scrie: „Dela catedrala St. Marcu, împĕratul Germaniei vine la catedrala St. Ştefan, unde va saluta érăşĭ pe înălţatul nostru împĕrat şi domn şi astfel va manifesta înaintea lumei intimitatea şi tăria neînfrântă a acelei alianţe, ce légă pe cei doi principĭ puternicĭ spre binele popórelor lor şi spre salutea întregului continent. Acésta alianţă există în puterea unei necesităţĭ istorice. Prin alăturarea Italiei, acéstă alianţă s'a întregit astfel încât a devenit *cel mai tare scut al păcii*". Visita împĕratului german la cele douĕ curţĭ princiare — ḑice fóia oficială mai departe — e de natură a întări acésta, precum şi credinţa, că ideia fundamentală a politicei celor trei puterĭ este susţinerea liniştei şi a păcii generale.

Sinodul eparchial din Arad.

Discursul de deschidere al P. S. Sale Episcopului Aradulni **Ioan Meţian.**

Christos a înviat!
Domnilor deputaţĭ!

Sosind timpul întrunirei nóstre în sinod eparchial, Vĕ salut cu deosebită bucuriă d-lor deputaţĭ.

Am avut totdéuna mare dor a Vĕ vedé în jurul meu; de astă-dată însĕ acel dor este mult mai potenţat d-lor deputaţĭ, căcĭ dela ultima nóstră întrunire încóce multe cercărĭ grele au venit şi asupra bisericei nóstre străbune, cercărĭ ce causézĕ marĭ îngrijirĭ şi durerĭ inimei mele, carĭ însĕ împărtăşite şi împărţite şi cu D-vóstre, representanţii clerului şi ai poporului nostru, vor mai uşora sufletul meu.

Se sciă, d-lor deputaţĭ, că în anul trecut s'a întêmplat ceea ce nu credeam şi la ceea ce nu ne aşteptam, s'a întêmplat introducerea în viéţă a aşa numitelor legĭ politica bisericescĭ, carĭ ating fórte de-aprópe unele din cele mai vitale interese şi ale bisericei nóstre naţionale, şi mai ales simţul religios şi dotaţiunea clerului.

De asemenea sciut este d-lor deputaţĭ, că noi archiereii bisericei ne-am ridicat glasul nostru în forul legislativ în contra acelor legĭ, cum au făcut acésta şi representanţii clerului şi ai poporului în sinódele eparchiale, şi cum a făcut'o şi însuşĭ clerul şi poporul în întrunirĭ speciale; dér — durere — tóte fără doritul resultat, ca şi când şi bunul Dumneḑeu ar fi voit a ne cerca pentru slăbirea credinţei la mulţĭ dintre ai noştri şi pentru întărirea nóstră în acea credinţă.

In faţa acestora nu ne rĕmase decât pe de-oparte a lucra la întărirea alor noştri în credinţa străbună; ér pe de altă parte, a-ne conforma legii, şi a apela precum am şi apelat, la clerul şi poporul nostru, pentru a suporta şi a înfrunta cu tótă resoluţiunea şi acele cercărĭ grele, dându-i tot-odată şi îndrumările necesare, în privinţa ţinutei şi a comportării sale faţă de acele legĭ, pentru-ca ele sĕ nu pótă deveni stricăcióse bisericei nóstre.

Deşi constat cu satisfacţiune domnilor deputaţĭ, că apelul nostru a aflat pământ bine roditor în inima clerului şi a poporului nostru: totuşĭ, în faţa acelor cercărĭ grele, ni-se impune tuturor marea datorinţă de a afla şi a aplica mijlóce şi mai eficace la paralisarea rĕului.

Décă vom considera, că amintitele legĭ politice-bisericescĭ, precum spusei şi mai înainte, mai ales în douĕ puncte esenţiale, ating mai greu şi interesele bisericei nóstre naţionale, şi anume: în punctul slăbirei simţului religios, şi în slăbirea dotaţiunii preoţimei nóstre; atuncĭ vom înţelege, că cele mai sigure mijlóce la paralisarea rĕului ar fi desvoltarea şi cultivarea simţului religios la popor, în mĕsură tot mai mare, şi ameliorarea dotaţiunii clerului. Ambe acestea atât de strîns legate laolaltă, încât una fără de alta nicĭ sĕ póte cugeta.

Nu se póte cugeta desvoltarea şi cultivarea simţului religios, domnilor deputaţĭ, fără cultivătorĭ seu preoţĭ adevĕraţĭ, şi tot asemenea nu se póte cugeta nicĭ cultivătorii seu preoţii adevĕraţĭ fără dotaţiune corespunḑĕtóre. De unde urmézĕ, că pentru cultivarea şi desvoltarea simţului religios în popor trebue sĕ avem cler la înălţimea chiămării sale, ér un asemenea cler putem avé numai asigurându-i şi dotaţiune corespunḑĕtóre.

Precum bine-voiţĭ a vedé Domnilor deputaţĭ, când vom îngriji de ameliorarea dotaţiunii clerului, atuncĭ tot-odată am îngrijit şi de desvoltarea şi cultivarea simţului religios în popor, şi aşa atuncĭ într'adevĕr am aflat şi am şi aplicat cele mai eficace mijlóce, la paralisarea rĕului.

De câtă importanţă este simţul religios, veţĭ înţelege Domnilor deputaţĭ, décă voiŭ aminti, că el fŭ sădit de însu-şĭ Dumneḑeu în sufletul omului, ca unicul mijloc puternic la ajungerea scopului.

Prin sădirea simţului religios în sufletul omului, a voit înţelepciunea divină, a face pre om sĕ înţelégă, că el are o chiemare măréţă şi înaltă, şi tot-odată a şi deştepta în el dorinţa şi nisuinţa, tot spre mai mare desvoltare a facultăţilor sufletescĭ, tot spre mai multă perfecţiune, pentru a-l apropia tot mai mult de creatorul sĕu, şi prin acésta de bine şi fericire, scopul suprem al omului.

De aci purceḑênd tóte confessiunile din patriă, tind a se provedea cu preoţĭ tot mai luminaţĭ, ameliorându-le tot mai mult subsistinţa, pentru-că apoi acei preoţĭ, în schimb, sĕ desvólte şi sĕ cultive, în mĕsură tot mai mare, simţul religios, în membrii bisericei lor.

(Va urma.)

SCIRILE ḐILEI.

— 3 (15) Aprilie.

Iubileul „României June". Despre comersul festiv, ce s'a ţinut Vinerĭ séra, din incidentul aniversărei de 25 de anĭ a „României June" în sala „Ronacher", foile din Viena aduc raporturĭ fórte măgulitóre, „Deutsches Volksblatt" scrie următórele: Preşedintele reuniunii Dr. *Salinciuc* a deschis comersul studenţesc cu câte-va cuvinte de bine ventare, după carĭ s'a cântat „*Gaudeamus igitur*". După aceea a salutat căpitanul de cerc Dr. cavaler de *Unschuld* în numele reuniunii pe óspeţii veniţĭ la serbare, în prima liniă pe presidentul de onóre, membru al camerei seniorilor Nicolae *Dumba*, pe ministrul-plenipotenţiar român *Ghica*, pe profesorii: consiliarĭ *Ludwig* şi *Schauta*, pe docenţii *Lichotzky* şi *Klein*, pe protectorul *Zeeman*, pe generalul *Cantilli* şi alţii mai mulţĭ. După „salamandrul" („coropişniţă") cel mare Dr. *Popovicĭ* a ţinut în limba română un discurs festiv fórte însufleţit, după care Dr. *Comşa* a toastat pentru membrul camerei seniorilor Dumba. Cerênd cuvêntul *Nic. Dumba* rĕspunse: „Fiă-mĭ permis ca vechiŭ parlamentar sĕ iau cuvêntul spre a vĕ mulţămi pentru amabila primire şi pentru onorurile deosebit de marĭ, de carĭ m'a-ţĭ împărtăşit. Sunt adênc mişcat de cordialitatea, cu care mĕ întêmpinaţĭ şi mĕ bucur a mĕ afla astă-séra într'un cerc, unde se ţin încă cu sfiinţeniă idealele. Staţĭ pe lângă acésta. In ce mĕ privesce pe mine mĕ voiŭ întrepune totdéuna pentru D-Vóstră încât îmĭ este permis şi voiŭ fi fericit sĕ rĕmân un protector al „României June". „România Jună" sĕ créscă şi sĕ înflorésca! Hoch!" — La 11 óre partea oficială a comersului a fost terminată. Vre-o 500 de telegrame de salutare şi felicitare din tóte părţile sudice-orientale au fost sosit la societate.

—o—

Un dar frumos. D-l *Nicolae Cristea* din Beiuş a dăruit bisericei române gr or. de-acolo casa sa din piéţa Beiuşului în valóre de 10,000 fl. Prin acéstă generósă faptă, nobilul dăruitor s'a făcut vrednic de recunoscinţa tuturor Românilor de bine.

—o—

In contra jocului de cărţĭ. Casina regnicolară („Országoskaszino") din Budapesta, în urma scandalurilor întêmplate cu Daniel, cu Babo Emil şi póte şi cu alţii, ale căror nume încă nu s'au descoperit, va ţiné la 26 Aprilie n. c. *o adunare generală extra-ordinară* în scopul de-a lua mĕsurĭ pentru oprirea jocului de cărţĭ hazardat. Preşedintele va face propunerea, ca în localul casinei *sĕ fiă oprit orĭ-ce joc de cărţĭ în banĭ* şi cine va călca peste acéstă disposiţiune sĕ *fiă numai decât eschis dintre membrii casinei.* E generală părere, că propunerea acésta va fi primită.

—o—

Societatea de cultură „Macedo-română". Dumineca trecută s'au întrunit în

localul Ligei din Bucuresci membrii societății de cultură Macedo-Română pentru a remania comitetul de 35 al acestei societăți, de óre-ce mai mulți membri din comitet neglijeau afacerile societății. Au luat parte la acéstă întrunire un număr mare de membri. D-l V. A. Urechiă, preşedintele societăţei, într'o frumósă cuvêntare, a spulberat acusaţiunea adusă de duşmanii românismului, cum-că societatea ar lucra în contra intereselor imperiului otoman. D-l Urechiă a cerut apoi ca societatea sĕ aducă mulţumirĭ imperiului otoman pentru puternicul sprijin, ce a dat până acum desvoltării şcólelor române. Cuvêntarea d-lui Urechiă a fost des întreruptă de aplause. După aceea s'a procedat la alegerea comitetului de 35 şi prin aclamaţiune au fost aleşi d-nii: Menelas Ghermani, Nae Pop, Nicolae Fleva, V. A. Urechiă, Ionel Grădişteanu, N. Filipescu, I. Riureanu, C. Disescu, C. T. Gregorescu, C. F. Robescu, I. Mitilineu, D. T. Apostol, I. Rădoiu, N. Ceaur Aslan, Leonida Paciurea, G. A. Scorţescu, Dr. Leonte, Nae Gusi, Vasile Dan, Hristache Goga, M. Chiriţă, Pandele Musu, Th. Dabo, P. Vulcan, G. Simulescu, I. Vera, Vasilie Tarpo, C. Ioanidi, G. Ghenciu, Ştefan Mihăileanu, C. Cairetti, D. Dunca, Anastase Bloţodima, N. Pupa şi Th. Riciola.

—o—

Dela Eforii scólelor macedonene. Organul d-lui Fleva *„Dreptatea“* din Bucurescĭ, publică o dare de sémă despre suma de 4378 Lei, ce s'a strîns la redacţia numitei foi şi s'a predat lor. Intr'o scrisóre d-l Dr. Cristovicĭ arată cum a întrebuinţat acéstă sumă pentru plata chirielor localurilor de şcólă etc. Dr. Cristovicĭ spune, că banca de Salonic, care le-a dat Eforiilor credit până la 8000 Lei îi ameninţă acum cu tăierea lui. Pentru ca şcólele macedonene sĕ nu piéră, le mai trebue pe lângă sumele strînse încă cel puţin 9000 de Lei. Apostol Mărgărit, ḑice „Dreptatea“ ar trebui sĕ dea el acéstă sumă, deóre-ce a primit banii dela ministeriul român de instrucţiă, dér nu vrea sĕ o dea. In fine apeléză organul d-lui Fleva la toţĭ Românii, carĭ nu voesc sĕ lase perḑaniei şi pradă grecismului pe Macedonenĭ, în special la Liga culturală şi secţiunile ei din judeţe sĕ contribue acea sumă de 9000 de Lei.

—o—

Pe unde va mai âmbla principele Bulgariei? Ḑiarele din Petersburg spun, că este probabil ca principele Ferdinand al Bulgariei sĕ fiă present la încoronarea Ţarului în Mosova. Acésta — ḑice *„Moskowski Viedomosti“* — atârnă dela impresiunea, ce o va face principele asupra Ţarului cu ocasiunea visitei sale la Petersburg. Din isvor german se anunţă, că întórcerea sa din Petersburg, prinţul Bulgariei se va opri şi la Berlin, unde va fi primit în audienţă de împĕratul Wilhelm.

—o—

Congresul corpului didactic din România s'a ţinut în Focşanĭ şi s'a deschis în 28 Martie. Erau presenţĭ vre-o 150 de profesorĭ din tótă ţéra. In prima şedinţă a trimis o telegramă către Regele, s'a cetit o scrisóre a ministrului de instrucţiune Poni şi s'au cetit numĕróse telegrame, prin carĭ se urézá isbânda congresului. După aceea a urmat cuvêntările profesorilor Cosacescu, Ficşinescu, I. Panaitescu, Caian Rădulescu şi Lupu. La şedinţă a asistat un numĕros public focşanén şi mai multe dómne din înalta societate.

—o—

La universitatea din Budapesta a început sĕ scadă în mod surprinḑĕtor numĕrul studenţilor. In semestrul al doilea din anul curent s'au înscris *cu 400 de studenţĭ mai puţinĭ* ca în semestrul precedent.

—o—

Congresul bisericesc sêrbesc, după cum raportéză foile semi-oficiale unguresci, nu se va convoca în anul acesta. Propunerea patriarchului Brancovicĭ *pentru* convocarea congresului a fost respinsă pe cuvênt, că lipsesc banii pentru acoperirea cheltuelilor, ce s'ar face cu un congres de durată mai lungă.

L'homme masqué. Cu deosebită eleganţă, galanterie, şic şi mai pre sus de tóte cu o rară şi uimitóre desteritate s'a produs aséră în sala de concerte „L'homme masqué“ înaintea publicului braşovén în arta lui de prestidigitator. Programul interesant şi amusant, ce ni-l oferi, atrase mult curiositatea publicului. Cu încordată atenţiune îi urmăreau toţĭ mişcările şi nimenĭ n'ar fi fost în stare sĕ-i descopere apucăturile dibace, cu carĭ îşĭ executá arta sa. Mânile şi-le presintă în continuu deschise şi totuşĭ scóte la ivélă obiecte, ce te pun în uimire. „L'homme masqué“ e fórte galant faţă cu damele, cărora le oferă bombóne şi buchete de florĭ naturale, ce le scóte cu o admirabilă legeritate din vre-o batistă séu pălăriă. E galant şi cu bărbaţii, le scóte din nas, din gură, de pe cap, de prin buzunare, mulţime de ţigărĭ, ce li le presentéză. Turtesce un ou pe genunchĭ şi ţi-l presintă apoi ér întreg. Diferite jocurĭ uimitóre cu batiste, pe carĭ le cere dela public, le arată înodate, desnodate, colorate, necolorate, fără sĕ poţĭ observa cum îşĭ face cu ele de lucru. Mai frumos însĕ e jocul lui cu cărţile, pe carĭ le mestecă c'o singură mână şi face minunĭ cu ele. Nicĭ nu este posibil a descrie dibăcia ce o desfăşură în tot timpul variatului sĕu program. „L'homme masqué“ vorbesce şi descrie în limba francesă, însĕ tot ce spune e fórte respicat, clar, plăcut şi simpatic. Joi va da a doua representaţiune c'un alt program.

Nouĕ prigonirĭ şi condamnărĭ.

Mâne se va pertracta înaintea tribunalului reg. ung. din *Alba-Iulia* un nou proces politic, fiind acusaţĭ *19 ţĕranĭ românĭ* din comuna Cióra din causa unei adrese de aderenţă, ce au trimis'o membrilor comitetului central cu ocasiunea procesului Memorandului.

Acelaş tribunal din Alba-Iulia, care a devenit celebru prin faimósele sale sentinţe, a mai condamnat în 9 Aprilie a. c. pe preotul român din Vulper **la 6 sĕptĕmânĭ, ér pe învĕţătorul român de-acolo la una lună închisóre ordinară** pentru o adresă de aderenţă trimisă celor osândiţĭ în procesul Memorandului.

Tot în 9 Aprilie, după améḑĭ, acelaşĭ tribunal a condamnat *pe preotul român gr. cat. din Hening la* **douĕ lunĭ închisóre** *de stat şi 20 fl. amendă, ér pe învĕţătorul deacolo la* **trei lunĭ închisóre** *şi 30 fl. amendă,* din causă, că a învĕţat şi cântat cu elevii din şcólă „doina lui Lucaciu“.

In 5 Maiŭ n. c, se va pertracta în Clujiu un proces de pressă în contra d-lui Ioan Şerb din Poiana, lânga Sibiiu, pentru o corespondenţă publicată în „Fóia Poporului“ din 1894. Autorul este acusat pentru preamărirea celor condamnaţĭ în procesul Memorandului.

Cértă între reformaţii din Ardeal.

Un conflict fórte vehement a isbucnit între reformaţii ungurĭ din Ardeal cu ocasiunea adunării generale a districtului bisericesc, ce s'a ţinut Sâmbăta trecută în Clujiu.

Ca motiv la isbucnirea conflictului, ce de altmintrelea a fost nutrit în ascuns de timp îndelungat a servit cestiunea academiei teologice din Aiud. Episcopul Szász Domokos încă dela instalarea sa în scaunul episcopesc lucréză pentru a înfiinţa, pe lângă teologia reformată din Aiud şi o a doua academiă teologică în Clujiu. In direcţiunea acésta a şi ajuns departe, căcĭ în Clujiu a clădit un institut teologic pompos, dér lipsesc fondurile pentru întreţinerea lui. Ca sĕ scape de acéstă cris' ar voi acum sĕ casseze academia teol' .că din Aiud în favorul celei din Clujiu şi considerabilele fondurĭ ale Aiudenilor sĕ le strămute de asemenea la Clujiu.

Faţă cu aceste tendinţe ale episcopului Szász Domokos şi soţii, s'a constituit o partidă contrară, care nu voesce cu nicĭ un preţ sĕ se casseze academia din Aiud şi este în contra nouei academii din Clujiu. In fruntea acestei partide stă contele Bethlen Gábor şi vice-şpanul Csato Lajos.

Ne 'nţelegerile, carĭ de timp îndelungat au fost nutrite sub spuză, ĭau isbucnit la adunarea de Sâmbătă, cu ocasiunea alegerei câtorva profesorĭ pentru academia teologică din Aiud.

Din partea districtului bisericesc se publicase adecă concurs pentru ocuparea posturilor profesorale şi se însinuaseră mai mulţĭ concurenţĭ. Adunarea avea numai sĕ alégă pe cei mai vrednicĭ dintre ei. Dér când a fost sĕ se pună la ordinea ḑilei cestiunea alegerei, consiliul de direcţiune a surprins pe membrii adunărei prin aceea, că a scos din ordinea ḑilei punctul privitor la alegerea profesorilor şi în locul lui a presentat un proiect de resoluţiune, în care se cerea disolvarea academiei teologice din Aiud. Acésta a făcut'o consiliul de direcţiune fără scirea lui Bethlen, măcarcă Bethlen este membru şi chiar preşedinte al consiliului de direcţiune.

Acum a isbucnit conflictul. Contele Bethlen Gábor, care pe sub ascuns fusese încă dinainte informat despre planul urzit, declară imediat în faţa episcopului, a consiliului de direcţiune şi a întregei adunărĭ, că proiectul de resoluţiune *este ilegal* şi că va lupta contra lui. Partida episcopului Szász Domokos începu sĕ protesteze, cerênd sĕ 'i se dea lui Bethlen *vot de neîncredere* şi sĕ se céră *înlocuirea lui cu alt preşedinte.*

Bethlen, ca preşedinte, a declarat în fine, că el nu va pune cestiunea la vot. Făcu imputărĭ consiliului de direcţiune, că a venit cu un *proiect de contra-bandă.* Se iscă o larmă şi un sgomot asurḑitor, aşa că nu lipsia mult, ca „patrioţii“ sĕ se ia de cap. In douĕ rêndurĭ preşedintele Bethlen a suspendat adunarea, *ér la urmă a disolvat'o.*

„Kolozsvár“ în primul sĕu articol de astăḑĭ ḑice, că a fost fără păreche scandalul de Sâmbătă. Pentru Bethlen au fost 17 membri ai adunărei, ér contra 103. Cu tóte acestea Bethlen cu *başibozucismul* sĕu, cum îl numesce „Kolozsvár“, a sciut sĕ impedece voinţa majorităţii.

E grozavă plângerea în contra volniciei şi despotismului contelui Bethlen Gábor. Dér sĕ nu se supere „patrioţii“, căcĭ tóte se rĕsbună în lume. Când Bethlen Gábor, ca fişpan al comitatului Târnavei-micĭ, îşĭ exercia despotismul şi volnicia sa asupra Românilor, impunêndu-le dărĭ pentru „Kulturegylet“, nu ei au fost óre, carĭ îl aplaudau?

Românĭ în óstea lui Rákoczi.

D-l Jancsó Benedek, cunoscutul publicist maghiar, scrie în foiletonul ḑiarului „Hazánk“ dela 5 Aprilie, un articol despre *„Curuţii românĭ ai lui Rákoczi“* şi constată, că în óstea lui Rákoczi au servit şi Românĭ. Dintre aceştia, cel mai renumit a fost vestitul căpitan român Dragul, care a bătut pe Nemţii dela Boroşineu la Arad şi i-a făcut prisonierĭ dimpreună cu oficerĭ cu tot; apoi vitézul locotenent sătmărean Vasilie Bala, cu stegarul sĕu Petru Papp; tot din părţile acelea şi căpitanul Ciurila. Românii intrând în foc, cântau:

Frundă verde pune 'n clop,
Nu te uita nicĭ la foc!

Mare contigent au dat rĕscólei lui Rákoczi românii din Chior. Gligor Pintea şi Balica i-au fost căpitanĭ de guerilla. In Scaunul-Mureşului, în fruntea Românilor a stat căpitanul lor Vasilie Fekete, în Ţéra-Bêrsei Bucur Câmpian.

Participarea Românilor la rĕscóla rákocziană prin nimica nu se probéză mai bine, după autorul maghiar, decât prin influinţa, ce au avut dêuşii asupra aşa numitelor cântece curuţiane, dintre carĭ componistul Káldy Gyula a presentat câte-va la un concert în Budapesta la 25 Ianuarie 1896. Intre aceste cântece, scrie d-l Jancsó Benedek, sunt nu numai de acele, pe carĭ se vede influenţa românéscă, însĕ chiar şi curate cântece românescĭ, pe carĭ la primul auḑ numai decât le cunósce orĭ-cine, care şedênd prin ţinuturĭ locuite de Românĭ, are cel puţin o slabă ideiă despre ritmul musicei române. Astfel „Danţul haiducesc ardelenesc“, pe care publicul din Budapesta l'a aplaudat drept perlă a vechiei musice maghiare de dans, nu e decât cântecul de dans al „Bătutei“ române, ḑice d-l Benedek.

SCIRĬ ULTIME.

Viena, 14 Aprilie. Impĕratul Germaniei a renunţat la ideia de a visita Ungaria pe timpul mileniului.

Aḑi după améḑĭ împĕratul Germaniei a primit în audienţă pe miniştri-presidenţĭ Badeni şi Banffy.

DIVERSE.

1. Aprilie. La 1 Aprlie, trebue sĕ păcălescĭ pe cine-va, aşa e obiceiul. Dér de unde o fi venind acest obiceiŭ? Savanţii carĭ 'şĭ cheltuesc tinereţele şi bĕtrâneţele spre a descoperi originea causei primei măsele stricate la moş Adam, şi-au dat neapĕrat tóte silinţele spre a afla şi pe autorul inventiunei păcălelilor de 1 Aprilie. Unii dintr'înşii pun în joc pe Isus Christos, alţii pe regele Franciei Carol al IX-lea. La 1564, i-a venit poftă acestui suveran sĕ nu mai încépă anul nou la 1 Aprilie, ci la 1 Ianuarie; în definitiv o poftă ca tóte poftele şi fórte inofensivă. Indată ce Carol al IX a operat acéstă revoluţie în calendar, darurile de anul nou carĭ se făceau la 1 Aprilie, au începnt sĕ se facă la 1 Ianuarie, ér la 1 Aprilie, toţĭ acei carĭ aşteptau câte un cadou de la mama sócra séu tata naşu, au rĕmas păcăliţĭ. Etă ce au ḑis unii. Aţĭ înţeles? Alţii însĕ pretind că obiceiul păcălelei la 1 Aprilie este o ceremoniă bisericéscă de prost gust din evul mediu în amintirea primelor patime ale fiului Domnului, Isus Christos, care în luna Aprilie a fost luat în derisiune şi trimes dela un judecător la altul, dela Ana la Caiafa, dela Irod la Pilat şi vice-versa supus fiind ast-fel unei păcălelĭ îndelungate. „Ep“.

Bun şi rĕu. Ceea ce numim noi astăḑĭ *„humanitate“* era necunoscut înaintea celor vechĭ. Morala şi filosofia antică grecéscă şi romană se basa pe un egoism real şi puternic, încât dreptul individual era socotit ca ţinta cea mai înaltă; ba chiar vechiul testament şi însuşĭ profetul Moise par a se fi inspirat de asemenea principii. „Sĕ onorezĭ pe tatăl tĕu şi pe mamă-ta, ca sĕ trăescĭ mult şi bine pe pĕmênt“. Ideia iubirei de-apróapelui era la cei vechĭ cu totul necunoscută. Mai întâiŭ etica lăţi între ómenĭ iubirea de-apróapelui între genul omenesc. Punctul principal al moralităţii nu mai zace în individ, ci în universul omenimei. Baco de Berulam cu privire la acésta ḑice: *„Bun* este aceea, ce are de scop producerea şi îmulţirea fericirei şi a prosperităţii publice, — *rĕu* este aceea, ce nisuiesce la distrugerea fericirei publice“. Etica creştină ḑice: „Iubesce pe deaprópele tĕu, ca pe tine însu-ţĭ“. „Ceea ce omul face altuia, îşĭ face şie-şĭ, deórece toţĭ ómenii sunt de-o fiinţă“, — séu, după Hegel, „aşĭ avé *eu*-l séu într'altul“ este virtute. Hume ḑice, că basa moralei este principiul simpaţiei. Adevĕratul om bun, nu cunósce nicĭ o deosebire între el şi altul.

Literatură.

In editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Braşov a apărut: **Istoria Patriei,** în legătură cu evenimentele epocale din istoria universală, pentru şcólele poporale române, de Vasilie Goldiş, profesor. Un esemplar 25 cr.

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui D. P. învĕţător în Poiana sărată. D-ta, până ai fost teolog, erai pus în reserva suplinitore; acum însĕ ca învĕţător, eştĭ transpus din reserva suplinitore în reservă, ca orĭ şi care învĕţător, care a făcut 8 sĕptĕmânĭ, şi în casul, decă vei fi chiămat la deprindere de arme, vei fi chiămat numai pe 13 ḑile.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 April 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.20
Renta de coróne ung. 4%	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	123.30
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.80
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	158.—
Imprum. ung. cu premii	140.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	101.15
Renta de hârtie austr.	101.20
Renta de argint austr.	122.50
Renta de aur austr.	146.50
Losurĭ din 860	—.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	984.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	391.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	362.10
Napoleondorĭ.	$9.55^1/_2$
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.90
London vista	120.50
Paris vista	47.85
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.30
Note italiene.	44.10

Cursul pietei Brașov.

Din 15 April 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.55
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	$127.^1/_2$	Vênd.	1.28
Mărcĭ germane	Cump.	58.40	Vênd.	59.05
Lire turcescĭ	Cump.	10 60	Vênd.	10.90
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Sz. 8820—1895. tlkvi

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy az „Albina" takarék és hitelintézet brassói fióktelepe végrehajtatónak Colesiu Stan zernesti lakos végrehajtást szenvedő elleni 750 frt. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén lévő Zernest község határán fekvő a zernesti 86. számu tjkben A † alatt foglalt: 530, 531 hrszámu fekvőkre kikiáltási ár 208 frt. (bánatpénz 20 frt. 80 kr.), 1242, 1243, 1244 hrsz. k. ár 9 frt. (bp. 90 kr.), 1285 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.), 1723 hrsz. k. ár 18 frt. (bp. 1.80), 1854 hrsz. k. ár 8 frt. (bp. 80 kr.) 2018, 2019 hrsz. k. ár 15 frt. (bp. 1.50), 2277, 2278 hrsz. k. ár 156 frt. (bp. 15.60), 2300 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.), 2685 hrsz. k. ár 8 frt. (bp. 80 kr.), 2719 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.), 2783 hrsz. k. ár 3 frt. (bp. 30 kr.), 2899 hrsz. k. ár 5 frt. (bp. 50 kr.), 2966 hrsz. k. ár 14 frt. (bp. 1.40), 3047, 3049 hrsz. k. ár 14 frt. (bp. 1.40), 3142 hrsz. k. ár 5 frt. (bp. 50 kr.), 3363 hrsz. k. ár 20 frt. (bp. 2.—), 3455 hrsz. k. ár 6 frt. (bp. 60 kr.), 3464, 3465 hrsz. k. ár 48 frt. (bp. 4.80), 3736 hrsz. k. ár 11 frt. (bp. 1.10), 3810 hrsz. k. ár 7 frt. (bp. 70 kr.), 3811 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.), 4049 hrsz. k. ár 2 frt. (bp. 20 kr.), 4097, 4098 hrsz. k. ár 7 frt. (bp. 70 kr.), 4108 hrsz. k. ár 2 frt. (bp. 20 kr.), 4138 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.), 4172 hrsz. k. ár 2 frt. (bp. 20 kr.), 4198 hrsz. k. ár 5 frt. (bp. 50 kr.), 4272, 4273, 4274 hrsz. k. ár 6 frt. (bp. 60 kr.), 4610/2 hrsz. k. ár 13 frt. (bp. 1.30), 3515, 3516 hrsz. k. ár 5 frt. (bp. 50 kr.), 5217 hrsz. k. ár 2 frt. (bp. 20 kr.), 5592, 5594/3 hrsz. k. ár. 7 frt. (bp. 70 kr.), 5646 hrsz. k. ár 7 frt. (bp. 70 kr.), 5660 hrsz. k. ár 3 frt. (bp. 30 kr.), 5713 hrsz. k. ár 13 frt. (bp. 1.30), 5835 hrsz. k. ár 17 frt. (bp. 1.70), 5960 hrsz. k. ár 9 frt. (bp. 90 kr.), 5965 hrsz. k. ár 54 frt. (bp. 5.40), 6100 hrsz. k. ár 6 frt. (bp. 60 kr.), 6109, 6110 hrsz. k. ár 8 frt. (bp. 80 kr.), 6232, 6333 hrsz. k. ár 21 frt. (bp. 2.10), 6313 hrsz. k. ár 3 frt. (bp. 30 kr.), 6673 hrsz. k. ár 5 frt. (bp. 50 kr.), 6676, 6677, 6678 hrsz. k. ár 29 frt. (bp. 2.90), 6867, 6871 hrsz. k. ár 14 frt. (bp. 1.40). 6966 hrsz. k. ár 11 frt. (bp. 1.10), 7141, 7394 hrsz. k. ár 17 frt. (bp. 1.70), 7204, 7331 hrsz. k. ár 12 frt. (bp. 1.20), 7390 hr. k. ár 8 frt. (bp. 80 kr.), 7604 hrsz. k. ár 25 frt. (bp. 2.50), 7830 hrsz. k. ár 24 frt. (bp. 2.40), 7915 hrsz. k. ár 20 frt. (bp. 2.—). 8160 hrsz. k. ár 20 frt. (bp. 2.—), 8302 hrsz. k. ár 29 frt. (bp. 2.90), 8405 hrsz. k. ár 28 frt. (bp. 2.80), 8425, 9184, 9225 hrsz. k. ár 117 frt. (bp. 11.70), 8854 hrsz. k. ár 11 frt. (bp. 1.10), 8898 hrsz. k. ár 2 frt. (bp. 20 kr.), 9104 hrsz. k. ár 31 frt. (bp. 3 10), 9210 hrsz. k. ár 24 frt. (bp. 2.40), 9279 hrsz. k. ár 17 frt. (bp. 1.70), 9366 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.), 9366 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.), 9403 hrsz. k. ár 20 frt. (bp. 2.—), 9680 hrsz. k. ár 80 frt. (bp. 8.—), 9691 hrsz. k. ár 63 frt. (bp. 6.30), 9833, 9835, 10039, 10040 hrsz. k. ár 47 frt. (bp. 4.70), 9834 hrsz. k. ár 21 fr. (bp. 2.10), 9848, 9850 hrsz. k. ár 69 frt. (bp. 6.90), 9970 hrsz. k. ár 26 frt. (bp. 2.60), 10063 hrsz. k. ár 35 frt. (bp. 3.50), 10470 hrsz. k. ár 9 frt. (bp. 90 kr.), 10613 hrsz. k. ár 11 frt. (bp. 1.10), 10650 hrsz k. ár 10 frt. (bp. 1.—), 10686 hrsz. k. ár 1 frt. (bp 10 kr.), 10706 hrsz. k. ár 19 frt. (bp. 1.90), 10712 hrsz. k. ár 31 frt. (bp. 3.10), 10727 hrsz. k. ár 41 frt. (bp. 4.10), 10928 hrsz. k. ár 13 frt. (bp. 1.30), 10981, 11066 hr. k. ár 27 frt. (bp. 2.70), 11346 hrsz. k. ár 4 frt. (bp. 40 kr.) 11563 hrsz. k. ár 19 frt. (bp. 1.90), 11800 hrsz. k. ár 7 frt. (bp. 70 kr.), 12006 hr. hrsz. k. ár 5 frt. (bp. 50 kr.), 12191 hrsz. k. ár 7 frt. (bánatp. 70 kr.), 12424, 12450 hrsz. k. ár 11 frt. (bp. 1.10), 12700 hrsz. k. ár 6 frt. (bp. 60 kr.), 12814 hrsz. k. ár 10 frt. (bnp. 1.—), 12926 hrsz. k. ár 6 frt. (bp. 60 kr.), 12965 hrsz. k. ár 2 frt. (bp. 20 kr.), 13009 hrsz. k. ár 1 frt. (bp. 10 kr.), 533/2 hrsz. k. ár 2 frt. (bp. 20 kr.), 12190 hrsz. k. ár 7 frt. (bp. 70 kr.), 6098 hrsz. k. ár 3 frt. (bp. 30 kr.), összesen 1860 forintban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és a fenti ingatlanokból végrehajtást szenvedőt megillető felerészére és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1896 évi junius hó 23-ik napján d. e. 9 órakor** Zernest községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának birtoktestenként 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazágsügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó 1895. évi November hó 11-én.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.